

РЕШЕНИЕ

№ 303

гр. София , 30.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ в закрито заседание на тридесети март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Ася Събева
Членове:	Елена Тахчиева Кристина Филипова

като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20201000503687 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение от 05.10.2020г., постановено по гр.д. № 5214/2019г. по описа на СГС, ГО, 3 състав, е отхвърлен изцяло иск с правно основание чл.430 ТЗ вр.чл.99 ал.3 ЗЗД, предявения от „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, ЕИК 130550702 против И. А. П., за заплащане на сумата от общо 43 423,69 лв., от която: 30 000 лв., представляваща непогасена главница по Договор за банков кредит № BL23738/24.09.2008г., сумата от 9 536,05 лв. - непогасени вземания за възнаградителни и наказателни лихви, съгласно чл.5 и чл.6 от Договора за кредит за периода 01.04.2009г. - 25.03.2016г., сумата от 3 887,64 лв. - мораторна лихва за периода 26.03.2016г. - 03.08.2017г., ведно със законната лихва, считано от ИМ до окончателното изплащане на вземането, както и разноски в размер на общо 1886,95 лв., от които - 1736,95 лв. заплатена д.т. и 150 лв. ю.к. възнаграждение, като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

Със същото решение „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД е осъден да заплати по сметка на СГС допълнително сумата 833 лв. - дължимо адвокатско възнаграждение за назначения особен представител адв. М. С., САК, на основание чл. 47, ал. 6 ГПК.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищеца по делото.

Жалбоподателят-ищец „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД оспорва решението изцяло и моли съда да го отмени и уважи изцяло предявените осъдителни искове. Посочва, че е

неправилна констатацията на съда, че връчването на уведомлението за цесия не е редовно, поради липса на правомощия на ЧСИ, както и че искът е неоснователен, поради неизпълнение от страна на първоначалния кредитор на задължението му да уведоми длъжника за цедираното вземане. Псочва, че кредитополучателя И. А. П. се счита за уведомен за случилото се прехвърляне на вземане, след залепване на уведомление на настоящия му адрес на 16.01.2019г. чрез ЧСИ С. П., рег.№*** към КЧСИ, с район на действие СГС (извършена е справка ГРАО за актуален настоящ адрес на длъжника). В рамките на двуседмичния срок по чл.47 ГПК той не се е явил да получи документите. Затова на основание чл.47, ал.5 от ГПК вр.чл.47 ал.1 ГПК уведомлението за цесия се счита надлежно връчено. За извършените от ЧСИ действия надлежно е съставен протокол, отразяващ начина на връчване. Компетентността на ЧСИ да връчват извънпроцесуална документация произтича от чл.18, ал.5 ЗЧСИ (в редакцията обн. ДВ бр.86 от 27.10.2017г., действала към момента на връчване на уведомлението до ответника). Съгласно цитираната разпоредба ЧСИ може да връчва всякакви покани, съобщения и отговори във връзка с гражданскоправни отношения, а по разпореждане на съда - съобщения и призовки по граждански дела. В чл.43 ЗЧСИ е предвидено, че връчването на книжа се извършва при условията и по реда на чл.37 - 58 ГПК. По силата на посоченото препращане, за да се приеме, че е налице редовно връчване на основание чл.47 ал.5 ГПК, следва да бъдат предприети последователно всички процесуални действия, предвидени в чл.47 ал.1 до ал.3 ГПК /изм. с ДВ бр. 86 от 2017 г./, които в настоящия случай са спазени. Освен това уведомяването на длъжника по чл.99, ал.3 ЗЗД, според съдебната практика може да стане и с връчване на препис от исковата молба.

Изтъква факта, че „Мелон България“ ЕАД е надлежно упълномощен от цедента-„Юробанк България“ АД с нотариално заверено пълномощно рег. № 4239 от 04.12.2018г. на нотариус В. К.-Т. с рег. № *** с район на действие СРС, копие от което е приложено към исковата молба и преписите за ответника. Възможността длъжникът да бъде уведомен от цесионера по цедирано вземане е закрепена и в трайната съдебна практика, например в Решение №123/24.06.2009 г. по т.д.12/2009 г на ВКС, II т.о., съдът счита за редовно уведомяването по чл.99, ал.3 ЗЗД на длъжника за настъпилата цесия чрез връчване преписа от ИМ; „Доколкото законът не поставя специални изисквания за начина, по който следва да бъде извършено уведомлението, то получаването на същото в рамките на съдебното производство по предявен иск не може да бъде игнорирано..". Следователно няма пречка предишният кредитор да упълномощи новия кредитор за извършване на уведомлението за цесията и това уведомяване да е надлежно. Претендира разноски.

Въззиваемата страна И. А. П., чрез назначения особен представител адв.М. С., оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението като правилно и законосъобразно.Изтъква факта, че не е налице надлежно уведомяване на ответника по реда на чл. 99 ЗЗД за извършената цесия, която не е влязла в сила и не може да породи действието си, респ. ищцовото дружество не се явява материално легитимирано да предяви процесния иск. Съобщаването за направената цесия на длъжника до настоящия момент не е извършено, тъй като същият е призоваван и

уведомяван по реда на чл.47 ал.5 ГПК, чрез залепване на уведомление, но не от съда, а от ЧСИ - това е видно и от приложения към исковата молба констативен протокол. Следователно към датата на подаване на ИМ от ищеца МЕЛОН БЪЛГАРИЯ ЕАД, за дружеството не е било налице изискуемо вземане, поради ненадлежио и своевременно уведомяване на длъжника за цесията.

Разпоредбата на чл.18, ал.5 ЗЧСИ овластява частните съдебни изпълнители да връчват книжа във връзка с гражданскоправни отношения, но не и това да има удостоверителни функции в граждански процес. За разлика от нотариусите, на които такива функции са делегирани в чл. 592- чл. 593 ГПК, следва да се приеме, че протоколът за извършени действия относно връчване на покана от ЧСИ не е официален документ и не съставлява доказателство за съдържащите се в него изявления на издателя. Важно обстоятелство, което следва да се прецени, е спазването на различен времеви интервал в посещенията на връчителя - всички часове са в работно време, нито един от дните не е неприсъствен. Към датата на оспорваното действие - връчване е действала редакция на чл. 47 ГПК: изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г, действаща до 27.10.2017 г. Въпреки, че едва няколко месеца по-късно е разширен обхватът на тази разпоредба с измененията на ДВ, бр.86 от 2017 г., в практиката, приетите правила за връчване и съгласно Решение № 233 от 3.07.2014 г. на ВКС по гр. д. № 7723/2013 г., IV г. о., ГК, безспорно е установено, че когато при първото посещение на посочения по делото адрес на ответника връчителят не намери адресата или друго лице, което е съгласно да приеме съобщението, той трябва да потърси сведения дали адресатът пребивава там. Ако връчителят намери сведения, било че ответникът живее на адреса, било че от известно време или никога не е пребивавал там, той трябва да ги удостовери в разписката към съобщението. Адресът следва да се посети минимум три пъти в рамките на един месец, като поне един от дните е неприсъствен. В настоящия случай не са посочени подробни данни от къде черпи достоверна информация връчителя.

В този смисъл твърди, че СГС правилно е приел, че когато съдебният изпълнител осъществява връчване на документи извънсъдебно и не по разпореждане на съда, а във връзка с възлагане от физическо или юридическо лице, нормата на чл. 47 ГПК не следва да намери приложение и връчване на лицето посредством залепване на уведомление не може да бъде осъществено. И това е така, защото тази разпоредба се прилага само по отношение на гражданското съдопроизводство и участниците в него - в случая на съдебния изпълнител - при връчване на съобщения и призовки по изричното разпореждане на съда. Разширително тълкуване и прилагане на нормата на чл. 47 ГПК е недопустимо. Установената в нормата на чл. 47, ал. 5 ГПК фикция, съгласно която съобщението се смята за връчено с изтичането на срока за получаването му от канцеларията на съда или общината, се прилага, когато ответникът не може да бъде намерен на посочения по делото адрес и не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението, само когато връчване се осъществява **чрез съдебната институция, а не от ЧСИ** в отношения между частно правни субекти и това е

логично, защото съдебният изпълнител няма задължение като съда да следи за спазване на правата и задълженията на страните в процеса като равнопоставни такива, каквото служебно задължение винаги има съдът. Претендира разноси, в това число и за особен представител за въззивна инстанция.

Съдът, като прецени доводите и възраженията на страните, във връзка с доказателствата по делото, съобразно чл. 235 от ГПК, във връзка с чл.273 от ГПК, приема следното :

Въззивната жалба е подадена в процесуално- преклузивния срок по чл.259, ал.1 ГПК срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирана страна с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно съединени осъдителни искове с правно основание чл.430 ТЗ и чл.86 ЗЗД.

Ищецът „Мелон България“ ЕАД твърди, че между „ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ“ АД, в качеството на кредитор и „ДЕС АЙ ИНТЕРГРУП“ ЕООД, в качеството на кредитополучател, е сключен Договор за банков кредит (продукт „БИЗНЕС ОВЪРДРАФТ“) № BL23738/24.09.2008г., по силата на който Банката е предоставила а Кредитополучателят е усвоил банков кредит в пълен размер от 30 000 лева за посрещане на краткосрочни оборотни нужди. На основание чл. 5 от Договора за кредит, годишната лихва за предоставения кредит включва сбора от действащия базов лихвен процент - малки фирми (БЛПМФ) за лева, обявен от Банката и договорна лихвена надбавка в размер на 1.75 пункта. Към датата на подписване на Договора за кредит обявеният от Банката БЛПМФ е в размер на 11.6 %. Съгласно чл.6 от Договора за кредит, при просрочие на дължимите погасителни вноски по кредита, както и при предсрочна изискуемост на кредита, дължимата от кредитополучателя лихва по чл. 5, ал. 1 се увеличава автоматично с наказателна надбавка (неустойка) за просрочие на главница в размер на 10 пункта. Въпреки поетите с Договора за кредит задължения, Кредитополучателят не е обслужвал кредита в сроковете и по начините, уговорени в него, като считано от 01.04.2009г., е в забава. Главницата по предоставения кредит е падежирала окончателно на 24.09.2018 г., без да е връчена покана за предсрочна изискуемост. На 03.08.2017г. „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, в качеството си на ЦЕДЕНТ, е прехвърлила всички свои вземания и права по процесния Договор за кредит №BL23738/24.09.2008г., заедно е привилегиите, обезпеченията, личните гаранции и другите им принадлежности в полза на ищеца - „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД. По Договора за кредит № BL23738/24.09.2008г. като съдлъжник за задължението на „ДЕС АЙ ИНТЕРГРУП“ ЕООД е встъпил И. А. П., който се приема за уведомен за цесията след залепване на уведомление на настоящия му адрес на 16.01.2019 г. чрез ЧСИ С. П., рег.№ *** към КЧСИ, район на действие СГС.

Ответникът И. А. П., чрез назначения му особен представител, оспорва иска изцяло по основание и размер.На първо място заявява, че искът е недопустим, тъй като не е

предявен от надлежна страна, пред вид липсата на надлежно уведомяване по реда на чл. 99 ЗЗД за извършената цесия. Оспорва И. А. П. да е поел задължение да обезпечи чуждо задължение и, следователно не отговаря солидарно с главния длъжник при условията на чл.138 и сл. ЗЗД или - в конкретния случай ответникът се е задължил в като поръчител, поради което спрямо него намира приложение разпоредбата на чл.147 ал.1 ЗЗД, съгласно която поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца. Счита, че този срок е пропуснат, затова искът е недопустим. Оспорва приложения Договор за банков кредит от 24.09.2008г. като недействителен, като оспорва оспорва че е подписан от него, че кредитът е бил усвоен. Оспорва също размера на претенцията, като твърди, че за кредитора липсва основание за начисляване на допълнителни наказателни лихви върху договорения лихвен процент и за начисляване на наказателна лихва в завишен размер по отношение на главницата, която не е била изискуема и дължима. ***Досежно претендиралиите от ищеца непогасени вземания за възнаградителни и наказателни лихви, посочени в общ размер, релевира възражение за изтекла погасителна давност от 3 г.***

От фактическа страна се установява, че процесното вземане има правопораждащ юридически факт - Договор за банков кредит (продукт „БИЗНЕС ОВЪРДРАФТ“) № BL23738/24.09.2008г., по силата на който „ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ“ АД е предоставила на „ДЕС АЙ ИНТЕРГРУП“ ЕООД, в качеството на кредитополучател, банков кредит в размер на 30 000 лева за посрещане на краткосрочни оборотни нужди. Съгласно чл.9а, като съдължник за задължението на „ДЕС АЙ ИНТЕРГРУП“ ЕООД, е встъпил в дълг И. А. П.. Към тази дата въззвиваемата страна и съдължник И. А. П., е бил едноличен собственик на капитала на кредитополучателя ЕООД и негов управител. Следователно и доколкото предоставеният кредит е за търговската дейност на ЕООД, съдължникът не се ползва от т.н. потребителска защита по ЗЗП, за наличието на която съдът е длъжен да следи служебно и без наведени възражения в тази насока. От друга страна е безспорно, че същият е встъпил в дълг като солидарен длъжник, а не поръчител, поради което и възраженията в тази насока са напълно неоснователни.

На основание чл.5 от Договора за кредит, годишната лихва за предоставения кредит включва сбора от действащия базов лихвен процент - малки фирми (БЛПМФ) за лева, обявен от Банката и договорна лихвена надбавка в размер на 1.75 пункта. Към датата на подписване на Договора за кредит обявеният от Банката БЛПМФ е в размер на 11.6 %. Съгласно чл. 6 от Договора за кредит, при просрочие на дължимите погасителни вноски по кредита, както и при предсрочна изискуемост на кредита, дължимата от кредитополучателя лихва по чл.5, ал.1 се увеличава автоматично с наказателна надбавка (неустойка) за просрочие на главница в размер на 10 пункта.

Поради неизпълнение на договорните задължения, считано от 01.04.2009г., кредитополучателят е в забава и се намира в такава вкл. към 03.08.2017г. **Главницата по предоставения кредит е падежираля изцяло на 24.09.2018г. при уговорен погасителен план за 10г. и 120 месечни вноски. Именно затова и доколкото няма настъпила**

предсрочна изискуемост, договорните лихви се дължат за целия период.

На 03.08.2017г. „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, в качеството си на ЦЕДЕНТ, е прехвърлила всички свои вземания и права по Договор за кредит №BL23738/24.09.2008г., сключен с кредитополучателя „ДЕС АЙ ИНТЕРГРУП“ ЕООД, заедно е привилегиите, обезпеченията, личните гаранции и другите им принадлежности в полза на ЦЕСИОНЕРА - „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, видно от представената обща цесия, между които и процесното вземане.

Основният според по делото въпрос е дали тази цесия е породила желаното от страните правно действие т.е. дали длъжникът е надлежно уведомен за нея, по какъв ред е станало това и кога.

Цесията е съобщена чрез залепване на уведомление на настоящия му адрес на 16.01.2019 г. чрез ЧСИ С. П., рег.№ *** към КЧСИ, с район на действие СГС. Видно от представен Констативен протокол на ЧСИ С. П., Рег. № 921 на КЧСИ, Район на действие СГС изх. № 3033/31.01.2019 г., за начина на връчване на Уведомление по описа на „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“, ЕАД, с констатации в него за извършено уведомяване в съответствие с чл. 99, ал. 3 ЗЗД на И. А. П., в качеството му на солидарен длъжник по процесния Договор за кредит, за извършената между Банката и „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“, ЕАД цесия на вземането срещу длъжника „ДЕС АЙ ИНТЕРГРУП“ ЕООД и съдлъжника И. А. П.. Към Констативния протокол са приложени и Уведомление за цесията, пълномощно и доказателства за уведомяване на И.А. по реда на чл. 47 ГПК - чрез залепване на уведомление.

От заключението на депозираната на л.80 по делото съдебно-счетоводна експертиза, кредитирана като обективно и компетентно изготвена се установява, че кредитът е изцяло усвоен в периода 24.09.2008г. - 23.02.2009г., че дължимата и неплатена главница, след приспадане разликата между усвоената сума 30 472,97 лв. и изплатената част от главницата - 472,97 лв. **възлиза на 30 000 лв.**, а възнаградителна лихва за периода 01.04.2009г. - 22.02.2011г. е в размер на 9536,05 лв., представляваща разлика между сумата на начислените лихви от 11 390,84 лв. и погасените 1 854,79 лв. Вещото лице уточнява, че са погасени изцяло лихвите, начислени към 31.03.2009 г. Дължимата **възнаградителна лихва** за периода от 01.04.2009 г. 22.02.2011 г. е в размер на 9 536,05 лева. Същата представлява разлика между сумата на начислените лихви от 11 390,84 лв. и погасените 1 854,79 лв. Начислена **законова лихва** за периода 26.03.2016г. - 03.08.2017г. възлиза на 3 887,63 лв., определено в съответствие с ПМС № 426 от 18.12.2014г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения.

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

На първо място безспорно е налице валидно договорно правоотношение между страните, по силата на което банката е предоставила оборотен кредит - овърдрафт на търговско дружество. Забавата е настъпила още на 01.04.2009г., от която дата са преустановени всички плащания. Главницата по предоставения кредит е падежираля изцяло на 24.09.2018 г., съгласно уговорения погасителен план за 10 г. при 120 месечни вноски.

В постановените по реда на чл.290 ГПК от ВКС: [Решение № 38/23.06.2017 г. по т.д. № 2754/2015 г.](#) на ВКС, I т.о. и [Решение № 240/29.03.2018 г. по т.д. № 1102/2017 г.](#) на ВКС, I т.о. е възприето даденото в практиката на СЕС разрешение, че физическо лице - съдлъжник по договор за банков кредит или обезпечаващо кредит, по който кредитополучателят е

търговец, може да има качество на потребител по Закона за защита на потребителя и да се позовава на неравноправност на клаузи в договора за кредит, *ако действия за цели извън рамките на неговата търговска или професионална дейност*. Съдът извършва конкретна преценка, съобразно обстоятелствата и доказателствата по делото, с оглед установяване качеството "потребител". Обезпечаването на дълг на търговско дружество от физическо лице, вкл. когато последното е съдължник, не може да се приеме като дадено за цел извън и независимо от всяка търговска дейност или професия, ако това физическо лице има тесни професионални/ функционални връзки с посоченото дружество, като например неговото управление или мажоритарно участие в същото. В случая е повече от очевидно, че физическото лице е станало съдължник именно в качеството си на едноличен собственик на капитала и управител на дружеството-кредитополучател, а целта на кредита е за оборотни средства. Затова ЗЗП е неприложим.

На следващо място - относно приложението на разпоредбата на чл.99 ЗЗД. Съгласно постоянна практика на ВКС, обективирана в Тълкувателно решение № 142-7/11.11.1954 г. на ОСГК на ВС и постановените по реда на [чл. 290 ГПК решение № 123/24.06.2009 г. по т. д. № 12/2009 г.](#) на ВКС, ТК, II т. о. и [решение № 137/02.06.2015 г. по гр. д. № 5759/2014 г.](#) на ВКС, ГК, III г. о., за да произведе цесията действие спрямо длъжника на основание чл.99 ал.3 и 4 ЗЗД предишният кредитор /цедентът/ трябва да съобщи на длъжника за прехвърлянето на вземането. Целта на задължението на цедента за уведомяване на длъжника за прехвърленото вземане е длъжникът да бъде защитен при изпълнение на неговото задължение - да изпълни задължението си точно като плати на надлежно легитимирано лице, което е носител на вземането. Правно релевантно за действието на цесията е съобщението до длъжника, извършено от предишния кредитор /цедента/, но не и съобщението, извършено от новия кредитор /цесионера/.

Допустимо е по силата на принципа на свободата на договаряне съгласно чл.9 ЗЗД предишният кредитор /цедентът/ да упълномощи новия кредитор /цесионера/ да извърши съобщението до длъжника като негов пълномощник. В този случай представителната власт възниква по волята на представлявания - цедента, съгласно разпоредбата на чл.36 ЗЗД като обемът ѝ се определя според това, което упълномощителят е изявил съобразно чл.39 ЗЗД. Упълномощаването не противоречи на целта на разпоредбите на чл.99 ал.3 и 4 ЗЗД.

СГС е приел, че връчването на цесията е нередовно, тъй като разпоредбата на чл.42 ал.2 ГПК вр.чл.18 ал.5 ЗЧСИ предоставя на ЧСИ правомощията по връчване, отделно от възложените по разпореждане на съда съобщения и призовки, на всякакви покани, съобщения и отговори във връзка с гражданскоправни отношения. В този случай, обаче, когато ЧСИ осъществява връчване на документи извънсъдебно и не по разпореждане на съда, а във връзка с възлагане от физическо или юридическо лице, нормата на чл.47 ГПК не следва да намери приложение и връчване на лицето посредством залепване на уведомление не може да бъде осъществено. Разширително тълкуване и прилагане на нормата на чл.47 ГПК е недопустимо. Отделно от това е прието, че разпоредбата на чл. 99, ал. 3 ЗЗД

предвижда като условие за валидността ѝ извършена цесия да бъде съобщена от първоначалния кредитор на първоначалния длъжник.

САС не споделя горните изводи по следните съображения:

Първо- Процедурата по чл.47 ГПК предвижда при първото посещение връчителят да потърси адресата или друго лице, което е съгласно да приеме съобщението. Ако не намери адресата нито друго лице, което е съгласно да приеме съобщението, връчителят трябва да удостовери в разписката към съобщението, кога е посетил адреса и обстоятелството, че адресатът не е намерен там, не е намерено и друго лице или е намерено такова лице /ако има сведения трябва да се посочи името и качеството на лицето/, но то не се е съгласило да приеме съобщението. Когато адресатът не е намерен на адреса нито е намерено друго лице, което е съгласно да приеме съобщението, връчителят трябва да потърси сведения дали адресатът пребивава на адреса. Такива сведения може да бъдат потърсени от лицата, които не са се съгласили да приемат съобщението или от съседи. Ако връчителят намери сведения, било че адресатът пребивава на адреса, било че от известно време или никога не е пребивавал там, той трябва също да ги удостовери в разписката към съобщението. Ако получи сведения, че адресатът не пребивава на адреса, връчителят трябва да върне разписката на съдебния изпълнител съгласно чл.44 ал.4 ГПК за прилагане към делото, за да може съдебният изпълнител да прецени удостоверените обстоятелства и разпорежи, какви действия да се предприемат. Прилагането на всяка следваща алинея на чл.47 ГПК е обусловено от изчерпване на възможността за използване на предходната като гаранция за законосъобразност на връчването.

В случая тази поредност е спазена, тъй като видно от уведомлението на л.21-22 адресът е посетен общо четири пъти, изрично е отразено, че лицето не живее там, не е открит, а това е последният известен адрес, видно от направената от съда в хода на производството адресна справка.

Второ независимо от горните изводи - в случая е налице надлежно упълномощаване за жалбоподателя-ищец „Мелон България“ ЕАД от цедента-„Юробанк България“ АД, видно от нотариално заверено пълномощно рег. № 4239 от 04.12.2018г. на нотариус В. К.-Т. с рег. № *** с район на действие СРС, копие от което е приложено към исковата молба и преписите за ответника. Възможността длъжникът да бъде уведомен от цесионера по цедирано вземане е закрепена в трайната съдебна практика на ВКС /решение №123/24.06.2009 г. по т.д.12/2009 г на ВКС, II т.о./, поради което съдът счита за редовно уведомяването по чл.99, ал.3 ЗЗД на длъжника за настъпилата цесия чрез връчване преписа от ИМ; Доколкото законът не поставя специални изисквания за начина, по който следва да бъде извършено уведомлението, то получаването на същото в рамките на съдебното производство по предявен иск не може да бъде игнорирано..". Следователно няма пречка предишният кредитор да упълномощи новия кредитор за извършване на уведомлението за цесията и това уведомяване да е надлежно извършено в хода на производството.

Получаването на уведомлението за цесията в рамките на исковото производство с връчване на приложените към исковата молба доказателства, едно от които е изходящото от цедента или неговия пълномощник съобщение по чл.99 ал.3 и 4 ЗЗД не може да бъде игнорирано. Следователно с връчване на уведомлението в хода на исковото производство цесията произвежда действие спрямо длъжника, което следва да бъде зачетено по реда на чл.235 ГПК. Затова САС приема, че цесията е породила своето действие, считано от 20.11.2019г., когато препис от ИМ вкл.цесията е връчена на назначения на ответника особен представител – адв.Стамова.

От друга страна :“При липса на изрично делегирано право от цедента на цесионера да обяви предсрочна изискуемост на длъжника по банков кредит, със сключването на договора за цесия върху цедента преминава правото да обяви кредита за предсрочно изискуем.“/така решение № 204 от 25.01.2018г. по т.д. № 2230/2016г., Т. К., I Т. О. НА ВКС , постановено по чл.290 ГПК/. Обстоятелството, дали банката е изпълнила поетото към цедента задължение да му предостави отделно заверено пълномощно, не дерогира вече учредената със самия договор в полза на приобретателя на вземанията представителна власт да извърши съобщаването на цесията по чл.99 ал.3 ЗЗД, нито е условие упълномощането да прояви действие. Задължението на цедента да предостави и заверено пълномощно е установено в полза на цесионера, за да улесни последния при доказването на факта на упълномощаването пред длъжниците по прехвърлените вземания. Длъжникът не е страна по договора за цесия и с оглед неговото релативно (относително) действие, не може да се позовава на неизпълнения на задължения по него, доколкото те не засягат учредената вече в полза на цесионера представителна власт във връзка с извършването на уведомленията по чл.99 ал.3 ЗЗД.

Съобщението за извършената цесия е направено от цесионера, но от името на банката, поради което твърдението, че правните действия се считат извършени от името на цесионера са неоснователни. Дали предприелият правно действие от чуждо име има надлежно учредена за това представителна власт е въпрос на нейното доказване, като дори действията от чужда име да са извършени без представителна власт, те не се приравняват от закона на действия, извършени от свое име – чл.42 ЗЗД и чл.301 ТЗ. В настоящия случай, към момента на отправяне и връчване на уведомленията по чл.99 ал.3 ЗЗД ищецът, въз основа на клаузата на чл. 4.3 от договора за цесия, е притежавал необходимата за това представителна власт по отношение на цедента, поради което е налице надлежно съобщаване на цесията на длъжника от цедента, посредством цесионера, в качеството на негов представител, и цесията е проявила действие по отношение на длъжниците – чл.99 ал.4 ЗЗД.

В конкретната хипотеза жалбоподателят не се позовава на предсрочна изискуемост на кредита, каквато изобщо не е обявена нито от банката, нито от него, а на настъпил краен падеж на задълженията, съгласно първоначалния договор. Крайният договорен падеж на задължението е бил 24.09.2018г. т.е. към датата на депозиране на ИМ респ. връчване на

уведомлението за извършена цесия, върху новия кредитор преминават всички права, които старият кредитор е имал по отношение на длъжника във връзка със съществуващото към момента на сключване на цесионната сделка вземане към длъжника, като вече не е необходимо да се обяви кредита за предсрочно изискуем. По отношение на длъжника, след като цесията му е съобщена по чл.99 ал.3 ЗЗД, титуляр на вземането е цедентът – чл.99 ал.4 ЗЗД, поради което той, в качеството си на кредитор, е легитимиран да иска изпълнение на вземането на падежа.

По изложените съображения САН намира за основателно поддържаното в жалбата оплакване, че първостепенният съд необосновано е приел, че цесията не е породила желаното от страните правно действие респ. че ищецът не е активно материално-правно легитимиран.

Жалбоподателят е титуляр на следните вземания спрямо ответника-солидарен длъжник - дължимата и неплатена главница, която възлиза на 30 000 лв., ведно с възнаградителна лихва, наказателни лихви, считано от датата на забавата – 01.04.2009г., както и законова лихва, определена в съответствие с ПМС № 426 от 18.12.2014г.

При този извод следва да се разгледа възражението за давност, релевирано от ответника своевременно в условие на евентуалност - с депозиране отговора на ИМ.

В своята константна практика ([решение № 38/26.03.2019 г. по т.д. № 1157/2018 г.](#) на ВСК, II т.о.), ВКС трайно приема, че "приложима по отношение на задълженията за погасяване на вноските по погасителния план е общата 5-годишна давност по чл.110 ЗЗД, а не кратката 3-годишна давност по [чл. 111, б. "в" ЗЗД](#)". Договорът за банков кредит е двустранен, консенсуален, формален, срочен, с продължително изпълнение, като последният белег е присъщ и на краткосрочните кредити /до 1 г./ за осигуряване на оборотни средства. Договорът за банков кредит е и възмезден, защото чл.430 ал.2 ТЗ предвижда изрично, че заемателят плаща лихва по кредита, уговорена с банката. Доколкото такава лихва е по естеството си възнаграждение за ползвания финансов ресурс, тя еднозначно се определя като "възнаградителна". В хипотеза, в която е било прието, че даден кредит е станал предсрочно изискуем от датата на получаване на исковата молба от ответника, то до същия момент кредитополучателят ще дължи както остатъчната част от главницата, така и от уговорената с банката възнаградителна лихва. Съгласно чл.111 б.В пр.2 ЗЗД с изтичането на тригодишна давност се погасяват вземанията за лихви. Но също "и за други периодични плащания". Следователно вземането за лихви има самостоятелен характер и преценката за дължимостта му не следва да се обвързва с това дали лихвоносното задължение произтича от договори с продължително или с периодично изпълнение. Ноторно е, че специфична особеност на револвиращия кредит е отпускането на сумата на траншове, а погасяването се извършва на части, периодично. **Ето защо, при своевременно направено в съответствие с императивното правило на чл.120 ЗЗД тяхно защитно възражение за изтекла специална погасителна давност, не може намери приложимост в случая на общата погасителна давност, понеже уговорените погасителни вноски нямат характера на**

периодични плащания. Самото разграничаване на вземанията за главница и лихви /отделно възнаградителна от санкционна/ в ИМ сочи, че не е налице неделимост на задълженията по процесния кредит по смисъла на чл.128 ЗЗД. /така РЕШЕНИЕ № 130 ОТ 15.04.2020 Г. ПО Т. Д. № 1829/2018 Г., Т. К., I Т. О. НА ВКС, постановено по реда на чл.290 ГПК/.

ИМ е депозирана на 15.04.2019г. Следователно погасени по давност са възнаградителни, наказателни и законови лихви преди 15.04.2016г. т.е. за периода от 01.04.2009г. до 15.04.2016г. всички лихви са погасени по давност. Ето защо искът за сумата от 9536,05 лв. - непогасени вземания за възнаградителни и наказателни лихви, съгласно чл.5 и чл.6 от Договора за кредит за периода 01.04.2009г. - 25.03.2016г., следва да бъде отхвърлен като погасен по давност.

За времето от 15.04.2016г до 24.09.2018г. /когато са падежирали всички вноски/ вкл. и към датата на ИМ – 15.04.2019г. вземанията /служебно преизчислени от съда/ възлизат общо както следва: на 30 000 лв. главница, както и сумата от 14 277.59 лв. договорна възнаградителна лихва в размер на 15.85% /14.1 плюс 1.75/ дължима за периода от 15.04.2016г. - 15.04.2019г., ведно със законната лихва, считано от 15.04.2019г. до окончателното изплащане на главницата. Независимо от това и с оглед диспозитивното начало в процеса, съдът не може да присъди лихви за период различен от този, който е очертан от ищеца в ИМ при липсата на изменение на периода на дължимите договорни лихви. Дължат се законните лихви за периода от 15.04.2016г. до депозиране на ИМ в размер на 3887.64 лв. определено в съответствие с ПМС № 426 от 18.12.2014г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения.

С оглед гореизложеното и при служебно преизчисляване на дължимите лихви, след 15.04.2016г., поради несъвпадане изводите на първа и настоящата инстанции решението следва да бъде отменено, а исковете - уважени при съобразяване на погасените по давност вземания за лихви.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Затова на осн.чл.78 ал.1 ГПК въззиваемата страна дължи в полза на жалбоподателя направените разноски за въззивна инстанция, в размер на 2700.48 лв. съгласно списък по чл.80 ГПК, приложен по л.36.

На основание чл.78 ал.8 ГПК в полза на жалбоподателя следва да се присъди и юрисконсулско възнаграждение в размер на 300 лв.

Направените пред първа инстанция разноски са в общ размер от 3236.95 лв., които следва да бъдат присъдени с оглед променения резултат в производството.

Воден от горното и на основание чл. 271 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение от 05.10.2020г., постановено по гр.д. № 5214/2019г. по описа на СГС, ГО, 3 състав, **като вместо това ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА И. А. П., ЕГН *****, ж.к. “****”, бл. ***, вх. *, ет. *, ап. *, чрез **назначения особен представител - адв. М. С. - САК**, съдебен адрес: гр. София, ул. Митрополит Кирил Видински 6, ет. 1 офис 4, **ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА** „МЕЛОН БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, ЕИК 130550702, гр.София, бул. “Мария Луиза“ № 100, ет. 3 сумата от 30 000 лв. /тридесет хиляди лева/, представляваща непогасена главница по Договор за банков кредит /овърдрафт/ № BL23738/24.09.2008г., както и сумата от 3 887,64 лв./три хиляди осемстотин осемдесет и седем лева и шестдесет и четири стотинки/ - законна лихва върху главницата за периода 15.04.2016г. до 03.08.2017г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 15.04.2019г. до окончателното ѝ изплащане, както и разноски в размер на общо 2700.48 лв., /две хиляди и седемстотин лева и четиридесет и осем стотинки/ направени разноски пред въззивна инстанция, както и сумата от 300 лв./триста лева/ ю.к. възнаграждение пред въззивна инстанция, както и сумата от 3236.95 лв./три хиляди двеста тридесет и шест лева и деветдесет и пет стотинки/ направени по делото разноски пред първа инстанция на основание чл.78 ал.1 ГПК,.

ОТХВЪРЛЯ **предявения иск** за сумата от 9536,05 лв. /девет хиляди петстотин тридесет и шест лева и пет стотинки/ представляваща възнаградителни и наказателни лихви, съгласно чл.5 и чл.6 от Договора за кредит, дължими за периода 01.04.2009г. - 25.03.2016г., **като погасени по давност.**

ДА СЕ ИЗДАДЕ РКО за сумата от 1832 лв. /хиляда осемстотин тридесет и два лева/ адв.възнаграждение за **назначения особен представител - адв. М. С. - САК**, съдебен адрес: гр. София, ул. Митрополит Кирил Видински 6, ет. 1 офис 4.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____